

Úspěch ve stáji

AKTUÁLNĚ

HLAVNÍ TÉMA

MANAGEMENT SILÁŽOVÁNÍ

Výborná kvalita siláží – základ pro vysokou užitkovost z objemných krmiv

Vysoká kvalita objemného krmiva je základ pro úspěšnou a hospodárnou výrobu mléka. Rozhodující je především správný termín první seče. Pozdější seč je provázána ztrátou živin, která představuje horší kvalitu siláže. Klesá příjem krmiva a také mléčná užitkovost.

► Vysoce kvalitní siláž ze zavadlých pícnin (senáž) s optimálním obsahem NDF je velkou výzvou. Doporučené hodnoty frakce vlákniny NDF jsou uvedeny v tabulce 1. Každý, kdo chce ovšem nakrmit vysokoužitkové dojnice, neměl by v případě kvality siláže přistoupit na žádné kompromisy.

Termín a výška seče

Optimální termín má rozhodující vliv na kvalitu siláže.

Podle použitých travních druhů jsou porosty cca 30 – 45 dní po dosažení korigované sumy teplot 200 stupňů zralé pro posečení.

Mezi první a druhou sečí by mělo být maximálně 20 – 25 dní. Zkušenosti z minulých let ukazují, že se právě druhá seč sklízí pozdě. Obsah NDF ve hmotě je často nad hranici > 400 g/kg sušiny u siláží z leguminóz a > 500 g/kg sušiny u travních siláží. Také výška porostu dává informaci o zralosti: porost o výšce 25 – 40 cm je zralý, připraven k sečení.

Pro strniště je optimální výška minimálně 8 cm. Nižší výnos hmoty, z důvodu ponechání vyššího strniště, je kompenzován výrazně čistější siláží. Stejně tak další stroje (např. obračeč) mohou pracovat bez znečištění hmoty. Posečená tráva může lépe zavadat a být lépe přijímána zvířaty.

Zavadání a polní fáze

Pro silážování je optimální krátké zavadání na 28 – 35% sušiny. Příliš mokré siláže jsou ohroženy máselným kvašením, příliš suché siláže se špatně dusají a hrozí zkáza. Při sušině nad 45 – 50% nelze prakticky hmotu řádně udusat.

Zavadání hmoty na pokosu by mělo trvat méně než 24 hodin, aby nedocházelo ke ztrátám energie.

Délka řezanky

Optimální délka řezanky je 30 – 40 mm. Tato délka je předpokladem pro správné udusání,

lepší využití prostoru sila a nejnižší ztráty. Obecně platí: čím více vlákniny a čím vyšší sušina silážované hmoty je, tím kratší by měla být řezanka.

Vhodný silážní přípravek

Vedle základních pravidel silážování podporují silážní přípravky z programu Bonsilage různými směry účinku proces kvašení, viz tabulka 3. Bonsilage-silážní přípravky regulují mimo jiné pH-hodnotu na úroveň vhodnou pro stabilní prokvašení a optimální pro krmení. Potlačován je růst kvasinek a plísní a vytváří se navíc dávka propylenglykolu.

Přesné dávkování je zajištěno Schaumann dávkovačem.

Udusání a zakrytí

Vnikání kyslíku do hmoty způsobuje druhotné zahřívání a tím také ztráty energie a sušiny. Čím lépe je siláž udusaná, tím méně

kyslíku může během odebrání hmoty vnikat dovnitř.

Opatření pro optimální udusání:

- výška dusané vrstvy max. 20 cm
- tlak pneumatik min. 2 bary
- nepoužívat dvojmontáže pro samotné dusání
- pojezdová rychlost při dusání max. 3 – 4 km/hod
- dusat hned od počátečního navázení hmoty
- dusat ještě několik hodin (max. 6 hodin) po ukončení navázení hmoty do silážního žlabu

Ihned po ukončení dusání musí být silo pečlivě zakryto: strečovou fólií (o síle 40 – 50 µ), pevnou hlavní fólií (o síle 150 – 250 µ), krycí sítí (zatížení a ochrana před poškozením), zátěžovými pytli (zatížení, bariéra proti vzduchu), fólii po stranách sila (utěsnění stěn).

Odebírání hmoty

Minimální odběr hmoty ze sila v zimě by měl být 1,5 m/týden a v létě 2,5 m/týden. Tak je možné zabránit druhotnému zahřívání. Technika při odebírání hmoty by měla co nejméně narušit celistvost plochy, aby se minimalizovalo vnikání vzduchu do zasilážené hmoty. ■

Tab. 1: Doporučené hodnoty NDF a NL pro hodnocení kvality silážované hmoty

druh siláže	živina	Leguminózy		Tráva a směsi s trávou	
		NL	NDF	NL	NDF
jednotka		g/kg sušiny	g/kg sušiny	g/kg sušiny	g/kg sušiny
Kvalitativní třída	1	≥ 225	≤ 375	≥ 170	≤ 500
	2	≥ 200 a <225	> 375 a ≤ 425	≥ 150 a <170	> 500 a ≤ 550
	3	≥ 175 a <200	> 425 a ≤ 475	≥ 130 a <150	> 550 a ≤ 600
	4	≥ 150 a <175	> 475 a ≤ 525	≥ 110 a <130	> 600 a ≤ 650
	5	< 150	> 525	< 110	> 650

Tab. 2: Management silážování – travní siláže

NDF	<375 g/kg sušiny u leguminóz, <500 g/kg sušiny u trav
termín sečení	před metáním hlavní plodiny porostu
výška strniště	8 – 10 cm
délka řezanky	30 – 40 mm Čím vyšší obsah vlákniny a sušiny, tím kratší řezanka.
polní fáze	méně než 24 hod
silážní přípravek	pro zvýšení aerobní stability
dusání hmoty	vrstva max. 20 cm (hmota před dusáním) Čím vyšší obsah vlákniny a sušiny, tím nižší výška vrstvy.
hmotnost dusacího stroje	navezená hmota v t krmiva za hodinu / *X (X=4 pro řezačku, X=3 pro sběrací vůz), pneumatiky nahuštěné na maximum
zakrytí	strečová fólie, hlavní fólie, krycí síť, zátěžové pytle
odebírání	1,5 m/týden v zimě 2,5 m/týden v létě

NDF = neutrálně detergentní vláknina

Tab. 3: BONSILAGE-produkty

PROGRAM VÝROBKŮ: BONSILAGE BASIC		BONSILAGE SPEED	BONSILAGE FIT
optimalizuje fermentační proces a stabilizuje siláže		snižuje dobu pro získání silážní zralosti hmoty, s nižšími ztrátami a vyšším obsahem energie	upravuje zastoupení kvasných kyselin pro získání extra dávky propylenglykolu
Pro trávy, jetelotrávy a vojtěšku s nižším obsahem sušiny. Inhibice růstu klostridií.	Pro trávy, jetelotrávy, vojtěšku, zelené žito a GPS se sušinou > 30%. Zajištění aerobní stability.	Pro trávy, jetelotrávy, vojtěšku a zelené žito. Krátká doba zrání siláže a vysoká aerobní stabilita.	Pro energeticky bohaté trávy. Aerobní stabilita a zajištění kvality proteinu.
Speciálně pro vojtěšku, jetele, jetelotrávy a ostatní leguminózy.			